

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

Роман ВАСЬКО

«26» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Андрагогіка

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень	доктор філософії
галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
освітньо-наукова програма	Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова
статус дисципліни	дисципліна вільного вибору аспіранта

Форма навчання денна, вечірня, заочна
Навчальний рік 2024 – 2025
Семестр 3
Кількість кредитів ЄКТС 3
Мова навчання українська
Форма підсумкового контролю залік

Розробник:

Годлевська Катерина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов

Рецензенти:

Схвалено на засіданні кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов, протокол № 19 від «13» червня 2024 р.

Завідувач кафедри

Валентина ЧЕРНИШ

Схвалено на засіданні вченої ради університету, протокол № 2 від «26» серпня 2024 р.

Голова вченої ради

Роман ВАСЬКО

1. Мета вивчення дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Андрагогіка» формування у студентів глибоких знань і компетентностей щодо теоретичних, методологічних та практичних основ освіти дорослих, зокрема андрагогічного підходу, моделей і стратегій організації освітнього процесу, а також інноваційних технологій і методів навчання дорослих. Дисципліна покликана ознайомити слухачів з психологічними аспектами навчання дорослих, включаючи мотивацію, сприйняття, пам'ять і увагу, та сприяти розумінню ролі освіти в контексті навчання впродовж життя. Студенти набувають навичок аналізу міжнародного досвіду в освіті дорослих, вивчають освітню політику та правові аспекти в галузі андрагогіки, а також отримують знання щодо професійної підготовки і розвитку андрагогів. У процесі вивчення курсу особлива увага приділяється компетентнісному підходу, що передбачає розвиток здатності вирішувати комплексні завдання у сфері освіти дорослих з урахуванням сучасних тенденцій і викликів.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) – 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

	Денна / вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	20 год.	6 год.
семінарські заняття	0 год.	0 год.
практичні заняття	10	4
консультації	0	0
самостійна робота	60 год.	80 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Знання теоретичних основ реалізації наукових досліджень у педагогіці, психології, соціології.

Знати: знати основи педагогіки, психології та соціології, а також мати загальне розуміння концепції освіти впродовж життя..

Вміти: критично аналізувати педагогічні теорії та методи, застосовувати отримані знання для оцінки ефективності освітніх підходів і технологій в контексті навчання дорослих.

Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в області філософії, психології, педагогіки і психології вищої школи. Знання та навички, отримані в результаті вивчення даних курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу «Андрагогіка» і мають високу ступінь кореляції з ними.

4. Анотація навчальної дисципліни: навчальна дисципліна «Андрагогіка» розкриває основи теорії, методології та практики освіти дорослих, орієнтуючись на формування ключових андрагогічних компетентностей у студентів. Вивчення дисципліни спрямоване на розвиток здатності аналізувати і застосовувати андрагогічні підходи, моделі організації освітнього процесу для дорослих, а також інноваційні технології та методи навчання у сфері освіти дорослих. Здобувачі освіти оволодівають знаннями про психологічні основи навчання дорослих, включаючи мотивацію, сприйняття, пам'ять і увагу, та опановують сучасні принципи і методи андрагогічного підходу до освіти дорослих.

Зміст дисципліни розкривається у трьох змістових модулях. Перший модуль охоплює теоретико-методологічні засади андрагогіки, де розглядаються історичні, психологічні та соціокультурні аспекти дорослої освіти. Другий модуль зосереджений на андрагогічних підходах до організації та забезпечення якості освіти дорослих, вивчаються різні моделі та стратегії освітнього процесу, інноваційні технології та методи навчання, а

також професійна підготовка андрагогів. Третій модуль присвячений аналізу міжнародного досвіду та освітньої політики в галузі освіти дорослих, де особлива увага приділяється правовим аспектам і тенденціям розвитку андрагогіки у світовій практиці.

5. Компетентності аспірантів згідно з ОНП (освітнього компоненту)

Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни «Андрагогіка» базуються на інтегральній, загальних і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми в галузі освіти у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнопедагогічних дисциплін (загальна педагогіка та історія педагогіки; теорія та методика навчання іноземних мов в закладах освіти різного типу), тенденції їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології педагогічних досліджень та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до встановлення причинно-наслідкових зв'язків, осмислення, узагальнення філософсько-світоглядних засад сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку української та зарубіжної науки для розуміння освітніх та наукових процесів і явищ в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.

ЗК 4. Здатність ініціювати, організувати та проводити комплексні теоретичні й експериментальні дослідження в сфері науково-дослідницької та інноваційної діяльності, зокрема і в міждисциплінарних галузях, які призводять до отримання нових закономірностей та виявлення невирішених раніше проблем або їх частини.

ЗК 6. Здатність до міжкультурної наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів українською та іноземними мовами в академічному середовищі з метою презентації та обговорення результатів свого наукового здобутку в усній та письмовій формі.

ЗК 11. Здатність планувати, розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання наукових проєктів та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, готувати запит на видачу документів, що засвідчують право автора і реєструвати права інтелектуальної власності.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 3. Здатність цілісно і системно аналізувати педагогічні явища з погляду фундаментальних філософських теорій, традиційних та новітніх наукометодологічних підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

ФК 5. Здатність до критичного аналізу, оцінки, синтезу, продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем в галузі освіти та дотичних міждисциплінарних проєктів.

ФК 7. Здатність ініціювати й організувати професійну, науково-інноваційну та викладацьку діяльність, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних методів і прийомів; здійснювати наукові оригінальні дослідження, досягати результатів та розв'язувати поставлені завдання в галузі освіти.

6. Очікувані програмні результати навчання з дисципліни (ПРН):

Відповідно до освітньо-наукової програми «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова», вивчення навчальної дисципліни «Андрагогіка» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й

теоретичні методи пізнання.

ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні освітні концепції, фундаментальні праці конкретної педагогічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.

ПРН 3. Знати провідні наукові підходи, концепції, положення, освітні технології, їх історично-порівняльні аспекти, глибоко усвідомлювати актуальні теоретико-методологічні та практичні проблеми, що потребують вирішення у наукових дослідженнях.

ПРН 4. Порівнювати і класифікувати різні наукові теорії у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати особисті наукові досягнення і здобутки інших дослідників.

7. Система оцінювання результатів навчання аспірантів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

7.1 Форми та критерії оцінювання аспірантів

Семестрове оцінювання:

Навчальна дисципліна «Андрагогіка» складається з одного організаційного модуля у 3-му семестрі.

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень аспірантів реалізується за наступною технологією. Оцінюються такі складники:

Аудиторна та самостійна робота аспіранта	Модульна контрольна робота
50 балів	50 балів

Рейтинг модуля обчислюється таким чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспіранта (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюватиметься в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу аспіранта як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (виконується перед заліком):

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі аспіранти виконують модульну контрольну роботу. Модульна контрольна робота включає 2 завдання, з яких кожне оцінюється за наступними критеріями. Кожне виконане завдання модульної контрольної роботи оцінюється за 25-бальною шкалою.

23-25 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

18-22 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

15-17 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

14 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості недоліків і фактологічних помилок, що свідчить про

поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 50.

Оцінка за модульну контрольну роботу виставляється з урахуванням захисту аспірантом виконаного завдання під час семінарсько-практичного заняття за відповідною темою.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

Підсумкове оцінювання - залік

Вимоги до заліку

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала аспіранта за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A	}	зараховано
82 – 89 балів	B		
75 – 81 бал	C		
66 – 74 бали	D		
60 – 65 балів	E	}	не зараховано
0 – 59 балів	FX		

Студенти аспірантури, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «**зараховано**» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «**зараховано**» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав оцінку «**не зараховано**», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «**не зараховано**» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

7.2. Організація оцінювання (обов'язково зазначається порядок організації передбачених робочою програмою навчальної дисципліни форм оцінювання із зазначенням орієнтовного графіка оцінювання):

Поточне оцінювання полягає у визначенні рівня підготовки аспіранта до практичного заняття і якості виконання науково-дослідницького завдання у процесі самостійної позааудиторної роботи.

Критерії оцінювання аудиторної роботи аспірантів

Рівень підготовки аспіранта до практичного заняття (теоретичні знання з теми заняття) оцінюється за **5-ти бальною** шкалою.

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 балів	Відповідь є повною, ґрунтовною, з підкріпленням теоретичного викладу матеріалу прикладами; аспірант коректно оперує науковою термінологією і суттєво доповнює відповіді інших, що є свідченням його систематичної підготовки до занять.
4 бали	Відповідь є переважно повною і ґрунтовною, але не підкріплена прикладами; аспірант коректно оперує науковою термінологією і суттєво доповнює відповіді інших.

3 бали	Відповідь є неповною, неточною, не підкріплена прикладами; аспірант припускається помилок щодо вживання наукової термінології і фрагментарно доповнює відповіді інших.
2 бали	Відповідь є фрагментарною, не підкріплена прикладами; аспірант припускається помилок щодо вживання наукової термінології і не доповнює відповіді інших.
1 бал	Відповідь демонструє лише початкові уявлення аспіранта про предмет обговорення і низький рівень володіння науковою термінологією; аспірант не може навести доцільні приклади, відповіді інших не доповнює.

Аспірант отримує **0 балів**, якщо був присутній на практичному занятті, але не взяв участь в обговоренні його питань, або не відвідав його. У випадку, якщо аспірант не відвідав принаймні одне практичне заняття, він допускається до заліку лише за умови його (їх) відпрацювання. **Самостійна позааудиторна робота** полягає у виконанні *науково-дослідницького завдання* до кожного практичного заняття і має на меті формування і розвиток науково-дослідницьких умінь аспіранта як майбутнього викладача іноземних мов і культур. Виконані науково-дослідницькі завдання демонструються аспірантами під час практичного заняття у процесі професійно орієнтованої рольової гри. Максимальна оцінка за виконання науково-дослідницького завдання – **5 балів**. За невиконання такого завдання магістрант отримує **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної позааудиторної роботи аспірантів

5 балів	Науково-дослідницьке завдання виконано з повним дотриманням інструкції; ураховано вимоги чинної Програми з іноземних мов для конкретного курсу навчання студентів; коректно визначено методи наукового дослідження.
4 бали	Науково-дослідницьке завдання виконано з повним дотриманням інструкції; ураховано вимоги чинної Програми з іноземних мов для конкретного курсу навчання студентів; коректно визначено методи дослідження; допущено одну помилку.
3 бали	Науково-дослідницьке завдання виконано з частковим дотриманням інструкції; ураховано вимоги чинної Програми з іноземних мов для конкретного курсу навчання студентів; коректно визначено методи дослідження; допущено одну помилку.
2 бали	Науково-дослідницьке завдання виконано з частковим дотриманням інструкції; частково ураховано вимоги чинної Програми з іноземних мов для конкретного курсу навчання студентів; коректно визначено методи дослідження; допущено більше однієї помилки.
1 бал	Науково-дослідницьке завдання виконано з частковим дотриманням інструкції; не ураховано вимоги чинної Програми з іноземних мов для конкретного курсу навчання студентів; некоректно визначено методи дослідження; допущена значна кількість помилок.

У кінці вивчення дисципліни напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне поточних оцінок за ці види роботи (помножити на 10) з округленням до десятої частки, що є *рейтинговим балом* магістранта за роботу протягом семестру (**максимум – 50 балів**).

- Орієнтовний графік оцінювання студентів денної форм

№	Назва теми	Види контролю
1	Доросла людина як суб'єкт навчання: психолого-педагогічні та соціокультурні аспекти	Тестування письмове Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності Демонстрація виконаних завдань
2	Моделі і стратегії організації освітнього процесу для дорослих	Тестування письмове Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності Демонстрація виконаних завдань
3	Інноваційні технології та методи навчання дорослих у андрагогії	Тестування письмове Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності Демонстрація виконаних завдань
4	Освітня політика і правові аспекти в галузі освіти дорослих	Тестування письмове Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності Демонстрація виконаних завдань
5	Модульна контрольна робота	Письмова МКР Презентація та захист індивідуальної траєкторії професійно-наукового розвитку

- Орієнтовний графік оцінювання аспірантів заочної форми навчання

1	Модульна контрольна робота	Письмова МКР
---	----------------------------	--------------

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

8. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Ра- зом	У тому числі			Ра- зом	У тому числі		
			Лекції	Семі- нарські/ прак- тичні заняття	Само- стійна робота		Лекції	Семі- нарські/ прак- тичні заняття	Само- стійна робота
МОДУЛЬ 1									
<i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади андрагогіки</i>									
1	Тема 1. Андрагогіка як галузь науково-педагогічного знання: історія, теорія та практика	4	2	0	2	8	2	0	6
2	Тема 2. Доросла людина як суб'єкт навчання: психолого-педагогічні та соціокультурні аспекти	8	2	2	4	8	0	0	8
3	Тема 3. Андрагогічний підхід до освіти дорослих: принципи, методи, технології	6	2	0	4	8	0	0	8
4	Тема 4. Психологічні основи навчання дорослих: мотивація, сприйняття, пам'ять і увага	6	2	0	4	6	0	0	6
5	Тема 5. Освіта дорослих у контексті освіти впродовж життя	6	2	0	4	8	0	0	8
<i>Змістовий модуль 2. Андрагогічні підходи до організації та забезпечення якості освіти дорослих</i>									
6	Тема 6. Моделі і стратегії організації освітнього процесу для дорослих	12	2	2	8	8	0	0	8
7	Тема 7. Інноваційні технології та методи навчання дорослих у андрагогіці	10	2	2	6	8	0	2	6
8	Тема 8. Професійна підготовка та розвиток андрагогів: компетенції, ролі, функції	8	2	0	6	8	2	0	6
<i>Змістовий модуль 3. Міжнародний досвід та освітня політика в андрагогіці</i>									
9	Тема 9. Досвід та тенденції розвитку освіти дорослих у зарубіжних країнах	8	2	0	6	8	0	2	6
10	Тема 10. Освітня політика і правові аспекти в галузі освіти дорослих	12	2	2	8	8	2	0	6
11	МКР	10	0	2	8	14	0	2	12
	Разом	90	20	10	60	90	6	4	80

9. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Авшенюк, Н.М., Огієнко, О.І., Постригач, Н.О., Марусинець, М.М., Котун, К.В., Дяченко, Л.М., & Годлевська, К.В. (2020). *Тенденції розвитку освіти дорослих у розвинених країнах світу: монографія*. Кропивницький: ІмексЛТД
2. Аніщенко, О.В. (2022). *Професійна компетентність андрагога: методичні рекомендації*. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738511>
3. Дубасенюк, О. А., & Самойленко, О. А. (2020). *Основи андрагогіки (для фахівців у галузі освіти дорослих): навч.-методичний посібник*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
4. Закон України «Про освіту». № 2145-VIII. (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Лук'янова, Л. (2022). *Концепція підготовки педагогічного персоналу до роботи з дорослими*. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/732916>
6. Лук'янова, Л., Добровські, Т., & Валасік, М. (2023). Навчально-діяльнісна мотивація дорослої людини: психологічна сутність і структура. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 24(2), 10-25. [https://doi.org/10.35387/od.2\(24\).2023.10-25](https://doi.org/10.35387/od.2(24).2023.10-25)
7. Лук'янова, Л.Б., & Аніщенко, О.В. (2014). *Освіта дорослих: короткий термінологічний словник*. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М.
8. Лук'янова, Л.Б., Сігасєва, Л.Є., Аніщенко, О.В., Зінченко, С.В., Баніт, О. В., Лапаєнко, С.В., & Василенко, О.В. (2012). *Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади*. Київ: Педагогічна думка.
9. Огієнко, О.І., & Литовченко, І.М. (2014). *Андрагогічна модель навчання: американський контекст: монографія*. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури»
10. Проект Закону про освіту дорослих. №7039. (2022). URL: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-osvitu-doroslikh>

Додаткова:

1. Аніщенко, О. (2023). Освіта дорослих і розвиток громадянського суспільства в Україні. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 24(2), 25-35. [https://doi.org/10.35387/od.2\(24\).2023.25-35](https://doi.org/10.35387/od.2(24).2023.25-35)
2. Аніщенко, О. В., & Прийма, С. М. (2023). До питання про структуру професійної компетентності андрагога. У В.С. Кулішов, Ю.С. Герасименко, І.А. Кучеренко (Упор.), *Психолого-педагогічні аспекти навчання дорослих у системі неперервної освіти: зб. матеріалів ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції у 2 част., м. Біла Церква, 14 грудня 2023 р.* (Ч.1., с. 19–25). Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України.
3. Баніт, О. (2022). Система професіоналізації педагогічного персоналу у сфері корпоративної освіти. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 22(2), 48-58. [https://doi.org/10.35387/od.2\(22\).2022.48-58](https://doi.org/10.35387/od.2(22).2022.48-58)
4. Огієнко, О. І. (2019). *Підготовка андрагогів в зарубіжних країнах: навчальна програма (для здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у галузі 01 «Освіта» за спеціальністю 011 «Науки про освіту»*. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Міністерство освіти і науки України. <http://www.mon.gov.ua>
2. Представництво DVV International в Україні. <https://www.dvv-international.org.ua/uk/ukrajina>
3. Офіційний веб-сайт збірника «Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи». www.adult-education-journal.com.ua
4. Український відкритий університет післядипломної освіти. <https://uvu.org.ua/>.

5. Українська Асоціація освіти дорослих. <https://uaod.org.ua/>
6. American Association for Adult and Continuing Education (AAACE). <https://www.aaace.org/>
7. Electronic Platform for Adult Learning in Europe (EPALE). <https://epale.ec.europa.eu/en>
8. European Association for the Education of Adults (EAEA). <https://eaea.org/>
9. European Society of Research on the Education of Adults (ESREA). <https://esrea.org/>
10. International Council for Adult Education (ICAE). <https://icae.global/>